

УДК 336:338.1

*Кононенко Г.І. к.е.н., доцент
кафедри фінансів та бізнес-консалтингу
Київський національний університет
технологій та дизайну*

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ТА ЙОГО МІСЦЕ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

Фінансова діагностика підприємства є основним показником забезпечення конкурентоспроможності, платоспроможності та прибутковості суб'єктів господарювання. За допомогою фінансового аналізу та отриманих результатів фінансової діагностики приймаються стратегічні та тактичні рішення, приймається стратегія розвитку. Тому кожне підприємство, що працює в ринкових умовах, має забезпечити фінансово-економічну безпеку для усунення можливих перешкод і подолання наслідків фінансового, організаційного, кадрового, інноваційного та іншого характеру [1].

Необхідність і важливість безпеки впливає з існуючої різноманітності інтересів учасників ринку, їх прагнення до збільшення прибутку, що загострює конкуренцію, а остання, в свою чергу, завжди перебувала в площині економічної безпеки. Обмеженість фінансових ресурсів суб'єктів господарювання та джерел їх формування вимагає від них розроблення досить ефективних технологій виробництва, використання економічних інструментів підтримки необхідного рівня ліквідності та конкурентоспроможності, якісного використання своєї ресурсної бази.

Нестабільна економічна ситуація в державі, досить несподівані та різкі зміни зумовлюють готовність суб'єктів господарювання в окремі періоди їх діяльності працювати в майже кризових умовах, з високим ступенем ризику, іноді на межі втрати ліквідності. Все це вимагає від цих суб'єктів вироблення адекватної економічної політики, економічної поведінки на ринку, поєднання принципів раціональності та розумного ризику у своїй діяльності, зростання

економічної злочинності ставить підприємницьку діяльність у ряд досить ризикованих і тим самим обумовлює високу взаємну відповідальність суб'єктів господарювання у відносинах між собою та своїми клієнтами, партнерами, контрагентами, акціонерами. Саме тому фінансово-економічна безпека суб'єкта господарювання – це синергетичне поєднання та комплексних понять, які мають економіко-правову природу та спрямовані на досягнення та підтримання безпечного стану життєдіяльності підприємств усіх форм власності, що здійснюється відповідно до стратегічний план його розвитку [1-3].

Механізм фінансово-економічної безпеки – це сукупність її невід'ємних елементів та взаємозв'язків між ними, створення яких спрямоване на постійне забезпечення її належного рівня та складається із взаємопов'язаних елементів, складовими яких є об'єкт і суб'єкт безпеки, механізм управління, а також стратегічні дії з управління безпекою [2]. Консолідація цих аспектів та кола проблемних питань дозволяє виділити окремий елемент механізму забезпечення фінансової діагностики за допомогою фінансового аналізу, що у свою чергу призведе до належної безпеки та уникнення негативних наслідків [1]. Таким чином, механізм фінансової діагностики підприємства включає процес фінансової оцінки стану активної господарської діяльності з метою виявлення та попередження загроз різного характеру в діяльності підприємства [4; 5].

До основних принципів фінансової діагностики відносяться:

- достовірність – побудова на первинній достовірній інформації;
- об'єктивність - наявність створення алгоритму фінансової оцінки та процесу дослідження об'єкта;
- точність є необхідною складовою для прийняття ефективних управлінських рішень для запобігання небажаним наслідкам.

Фінансова діагностика використовує різноманітні методи фінансового аналізу, які дозволяють всебічно розглянути та оцінити різні сторони діяльності суб'єкта господарювання.

Таким чином, можна сказати, що механізм фінансової діагностики та фінансового аналізу є невід'ємною частиною забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарювання. Забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарювання вимагає від них своєчасного, правильного та чіткого проведення фінансової діагностики та всебічного аналізу господарської діяльності суб'єктів господарювання.

Тому слід підкреслити, що кожен суб'єкт господарювання, який працює в динамічному соціально-економічному та сучасному середовищі, повинен забезпечити стабільний рівень фінансово-економічної безпеки для усунення можливих перешкод та подолання фінансових, організаційних, кадрових, інноваційних та інших наслідків.

Література

1. Даценко В. В. Фінансова діагностика діяльності підприємства / В. В. Даценко, А. Г. Гаврилова. // Ефективна економіка. - 2015. - № 12. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_12_98.
2. Забезпечення фінансово – економічної безпеки підприємництва: навчальний посібник/ Г.В.Соломіна. - Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. - 234 с
3. Коваленко О. В. Діагностика стану фінансової безпеки сільськогосподарських підприємств / О. В. Коваленко, Л. О. Яценко // Облік і фінанси. - 2021. - № 1. - С. 52-60.
4. М'ячин В. Г. Сучасні методи оцінювання фінансового стану інноваційно активних підприємств як складової їх економічної безпеки / В. Г. М'ячин, О. Г. Холод, О. В. Мирошніченко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2020. - Вип. 31. - С. 83-89.

5. Tkachenko V. Fundamentals of financial and economic security management of Ukrainian enterprises / V. Tkachenko, I. Tkachenko, P. Puzyrova // Research Papers in Economics and Finance. – 2020. – Vol. 4, No. 2. – P. 41-51.

УДК 332.1;771

*Хаустова Є.Б., д.е.н., професор
Київський національний університет
технологій та дизайну*

ВИЗНАЧЕННЯ ВИМОГ ДО ЕКОНОМІЧНОЇ СФЕРИ В ДІЯЛЬНОСТІ ЕКО-ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ (ЕІП)

З часу проведення у 1992 році Конференції ООН з навколишнього середовища й розвитку концепція ЕІП змінювалася та доповнювалася різними аспектами, зокрема вимогами до промислового симбіозу, спільного використання інфраструктури, ефективного управління ризиками та спільними ресурсами тощо. Враховуючи різноманітні визначення ЕІП, загалом це поняття можна описати як спеціальну зону промислового призначення, яка сприяє сталості шляхом врахування соціальних, економічних та екологічних параметрів у процесах вибору розташування, планування, управління та повсякденного функціонування [1].

Серед стимулів та переваг створення та діяльності ЕІП можна виокремити: зменшення впливу на навколишнє середовище, підвищення ефективності виробничих процесів, стійкість до ризиків, кращий доступ до фінансової та технічної підтримки, підвищення згуртованості громад. В той же час слід зазначити перепони та труднощі в розвитку ЕІП. Для кожного конкретного парку або групи парків певної країни перелік таких перешкод різниться, але узагальнити їх можна за такими напрямками: за правовим напрямом спостерігається відсутність адекватних правових норм, слабкий контроль за їхнім дотриманням разом із відсутністю вмотивованості резидентів ЕІП до підвищення своєї сталості; за технологічним та соціально-економічним напрямом – низька конкурентоспроможність інноваційних технологічних або виробничих рішень внаслідок недостатньої розвинутості